

Ozana Iveković, prof.
Teatrologinja i dramska pedagoginja
Selektorica

IZVJEŠTAJ O PREDSTAVAMA 22. SMOTRE KAZALIŠNIH AMATERA ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

U subotu, 13. travnja 2019. godine održana je 22. Smotra kazališnih amatera Zagrebačke županije. Prikazane su četiri predstave i to redom:

1. *Pismo iz Zelengrada* u režiji Marine Kostelac, a u izvedbi Zaprešićkog kazališta za djecu i mlade POU Zaprešić;
2. *I neka vam loptice uvijek budu naklonjene* u režiji Lovre Krsnika te u izvedbi Gradskog kazališta Jastrebarsko;
3. *Chicago* u režiji Irene Dražić i Tatjane Mesiček te u izvedbi Pax-ića – Amaterskog kazališta POU Samobor;
4. *Na prošćenju* u režiji Štefice Fanjek te u izvedbi Zelinskog amaterskog kazališta *Zamka*.

OCJENA PRIKAZANIH PREDSTVA

Pismo iz Zelengrada dječja je predstava nastala prema istoimenoj knjizi Nevenke Videk. Radi se o eko priči o stanovnicima šume kojima ljudi preko noći zagade potok. Životinje očiste svoj potok te napišu pismo ljudima kako se zagađenje više nikada ne bi dogodilo. Spisateljica Nevenka Videk je za ovu predstavu dopisala dio teksta o recikliranju i svrstavanju otpada što je u Zaprešiću aktualna tema budući da se provode razne akcije zaštite okoliša i edukacije građana. Mali glumci ovu predstavu izvode za školsku djecu tako da svoje vršnjake educiraju kroz kazalište odnosno kroz umjetnost.

Iza predstave stoji golem trud i rad redateljice Marine Poklepović Kostelac te dramske pedagoginje Nikoline Bakmaz. Djeca su uigrana kao ansambl i uživaju u scenskoj igri. Svako dijete zna točno što u kojem trenutku mora raditi, a to nije lako postići ni s odraslim glumcima, a kamoli s djecom. U radu na predstavi sudjelovali su i koreograf Žak Valenta, skladatelj Davor Rocco, kostimografkinja Tihana Ostreš te scenografkinja Paula Bučar. Likovno rješenje predstave svakako treba pohvaliti, a zahvaljujući stručnim suradnicima za glazbu i koreografiju, djeca izvrsno pjevaju i plešu uz dopadljive songove koje dječjoj publici

sigurno ostaju u uhu. Naročito je dobro što je jezero riješeno tako da je iskorišten prostor ispod pozornice te omeđen plavom tkaninom, a iza tkanine se nalaze mali glumci koji glume životinje iz potoka. Čišćenje jezera odvija se tako što životinje iz potoka dodaju smeće životinjama – djeci glumcima koji stoje na prosceniju, a to je vrlo efektno kada se promatra iz publike. Dobro je i to što se djeci iz publike dijeli pismo koje životinje iz Zelengrada pišu ljudima te se svi nadamo da će ga pročitati ponovo i zapamtiti ponešto o zaštiti okoliša.

Kao problem se ukazuje proživljenost pa onda i kvaliteta glume. Djeca u velikoj mjeri „pjevuju“ tekst, a taj problem je tim veći što je tekst stihovan. Nikada nije loše prepisati stihovani tekst kao da je proza jer to može donekle riješiti problem pjevanja. Tekst je najbolje uvježbati uz konkretne radnje na sceni jer ako se nauči napamet bez scenske aktivnosti, vrlo je vjerojatno da će ga djeca deklamirati. No, to nije problem samo ove predstave, već dječje glume generalno.

I neka vam loptice uvijek budu naklonjene tekst je koji je dramaturginja Ana Perčinlić fiksirala prema improvizacijama koje su polaznici dramske skupine Gradskog kazališta Jastrebarsko radili na svojim susretima. Iz toga je nastala predstava koja govori o sprezi politike, biznisa i kriminala te pred nas dovodi ljude koje poznajemo iz filmova, serija, ali i svakodnevice.

Tu su pokvarena političarka, trgovac oružjem i njegov nesposobni sin, loto djevojka, profesionalna udavača da ne kažemo sponzoruša, dvije poduzetnice i prilično materijalistički orijentiran svećenik (zapravo robijaš presvučen u svećenika). Zaplet je koncentriran oko pokušaja svih likova da sebi prilagode rezultate lota i poberu veliki zgoditak. Pritom se dogodilo i jedno ubojstvo.

Prostor publike je odlično iskorišten na početku predstave jer sudionici izvlačenja sjede u gledalištu i počinju svađu oko zgoditka. Time je publika stavljena u položaj igrača odnosno svjedoka cijelog događaja. Time se sugerira da je i publika aktivni učesnik svijeta koji će biti prikazan.

Kostimi odlično karakteriziraju likove, a svjetlo se dobro koristi kako bi se ukazalo na flashbackove. Glazbena pozadina je složena od pop hitova, filmske glazbe (npr. iz Kuma), ali i reklamnih spotova (npr. iz akcije *Poštujte naše znakove*) s promijenjenim tekstom i kontekstom.

Predstava je možda mrvicu preduga jer bi se neke scene mogle glatko izbaciti ili spojiti, a da se ne izgubi na smislu i značenju koji se žele prenijeti publici. Možda bi se time izgubila

pokoja dosjetka ili pokoje međusobno ironično podbadaње među likovima, ali smisao cjeline ostao bi, u svakom slučaju, isti.

Mladi Samoborci prihvatili su se vrlo zahtjevnog zadatka, a to je uprizoriti mjuzikl **Chicago** Freda Ebba i Boba Fosse. Mjuzikl je vrlo složena forma za uprizorenje zbog miješanja glume, pjevanja i plesa te zahtijeva fizički, intelektualni i emotivni napor pa čestitam glumcima i njihovim redateljicama što su se u to upustili.

Zadatak su dobro odradili i uživali su izvodeći ovu predstavu pa su taj užitak prenijeli i na publiku. Posebno bih istaknula Lovru Rimca u ulozi Billyja Flynna koji je i nagrađen za najbolju mušku ulogu na Festivalu.

Scenografija je vrlo zanimljiva jer lako pretvara prostor u razna prizorišta – zatvor, sobu, sudnicu. Kostimi su odlični i autentično predstavljaju doba u kojemu se radnja odvija. Različito obojena svjetla lijepo dočaravaju određene trenutke u radnji te su boje (zelena, plava, ljubičasta) dobro izabrane.

Pažljivom gledatelju neće promaknuti da je radnja ovoga mjuzikla aktualna i danas te da dobro pogađa današnji trenutak lova na medijske senzacije te današnjih ljudi na svojih pet minuta slave. U tom smislu su znakovite i replike: *Zaboravit će te za tri dana – to ti je Chicago* ili *Ovakva pokvarenost ne prolazi čak ni u Chicagu*.

Na razgovoru sam upozorila da je glazba odnosno ozvučenje u nekim trenucima činilo tekst pjesama odnosno govor nerazumljivim, no dobila sam odgovor da se radi o problemu s opremom.

Predstava **Na prošćenju** prava je pučka predstava izvedena na lokalnom dijalketu, s narodnim nošnjama uz svirku, pjesmu i ples.

Okvir radnje koja govori o ljubavi bogate Anice i siromašnog Iveka je Ivanjsko proštenje odnosno dolazak ljudi u gostionicu odnosno u šator na sajmu. Predstava završava odlaskom svih gostiju budući da ih je kućama potjerala grmljavina.

Predstava prikazuje različite likove koji su sjajno okarakterizirani pa je ostvareno i nekoliko sjajnih uloga te sam troje glumaca i posebno nagradila.

Aničina majka Bara se protivi udaji Anice za Iveka kojega Anica voli te hoće da se njezina kći uda za bogatoga rođaka u trećem koljenu koji muca i šepa. Anica se opire, ali Bara agresivno napada i nju i sve ostale koji je uvjeravaju da ne čini dobro svojoj kćeri. Promijenit će mišljenje kada svećenik donese pismo za Iveka u kojemu piše da mu je stric iz Amerike ostavio kuću i veliki novac.

Odlično je prikazan i „šušur“ proštenja – ljudi piju i jedu, kupuju razne stvari na štandovima, djeca trče i igraju se kupljenim igračkama, pjeva se, svira i pleše. Iako je na sceni puno ljudi i više prizorišta, kada se jedno aktivira, na drugima likovi bezglasno razgovaraju, jedu i piju pa nitko nikoga ne nadglasava.

Također, glumci na sceni ne prekrivaju jedni druge iako ih je na pozornici prilično veliki broj. Za režiju masovnih scena stoga treba pohvaliti redateljicu.

U cjelini, odlično ostvarenje pučkog kazališta sa zanimljivom pričom i likovima koje je izazvalo veliku pozornost i pregršt pozitivnih reakcija u publici.

POPIS NAGRADA SMOTRE

1. Najbolja predstava - *Na prošćenju*
2. Najbolja režija - *I neka vam loptice uvijek budu naklonjene*
3. Najbolji tekst ili prilagodba - *I neka vam loptice uvijek budu naklonjene*
4. Najbolja muška uloga - Lovro Rimac kao Billy Flynn (*Chicago*)
5. Najbolja ženska uloga - Vesna Bičak Dananić kao Bara (*Na prošćenju*)
6. Najbolja sporedna muška uloga - Stjepan Nizek kao Marko (*Na prošćenju*)
7. Najbolja sporedna ženska uloga - Dragica Dijanić kao Treza (*Na prošćenju*)
8. Za njegovanje baštine - *Na prošćenju*
9. Za inventivnost - *I neka vam loptice uvijek budu naklonjene*

ODLUKA O NAJBOLJOJ PREDSTAVI

Sve su predstave na Festivalu bile zanimljive i dobre te je bilo vrlo teško i nezahvalno donijeti odluku o predstavniku županije na FHKA. Za nastup na 59. Festivalu hrvatskih kazališnih amatera sam odabrala predstavu *Na prošćenju*. U glumačkom smislu je najbolja s nekoliko sjajno ostvarenih uloga, njeguje tradiciju te je u cjelini ostavila bolji dojam od ostalih prikazanih predstava na Festivalu.

Ipak, nadam se da će sve družine nastaviti stvarati kulturu amaterizma u svojim sredinama te se kreativno družiti i stvarati radeći predstave koje vole i u koje vjeruju, a sve to za svoju publiku kojoj se na koncu i obraćaju.